

Prolog

Proste IDE prolog: <https://wiki.ostrowski.net.pl/prolog/> Trzeba wykonywać jedno zapytanie na raz.

Prolog Facts and Rules

```
% Fakty
osoba(tomasz, 55, stolarz).
osoba(krzysztof, 25, piłkarz).
osoba(krzysztof, 25, rzeźnik).
osoba(piotr, 25, złodziej).
osoba(goua, 39, chirurg).

romans(anna, piotr).
romans(anna, krzysztof).
romans(agnieszka, piotr).
romans(agnieszka, tomasz).

zamordowana(agnieszka).
prawdopodobnie_zamordowana(agnieszka, kij_golfowy).
prawdopodobnie_zamordowana(agnieszka, łom).

pobrudzony(tomasz, krew).
pobrudzony(agnieszka, krew).
pobrudzony(krzysztof, krew).
pobrudzony(krzysztof, błoto).
pobrudzony(piotr, błoto).
pobrudzony(goua, krew).

posiada(tomasz, sztuczna_noga).
posiada(piotr, rewolwer).

podobne_obrażenia(sztuczna_noga, kij_golfowy).
podobne_obrażenia(noga_od_stołu, kij_golfowy).
podobne_obrażenia(łom, kij_golfowy).
podobne_obrażenia(nożyczki, nóż).
podobne_obrażenia(but_piłkarski, kij_golfowy).

% Fakty o płci
mężczyzna(piotr).
mężczyzna(krzysztof).
```

Query

```
motyw_mordercy(M).
```

Run

Results

```
M = zazdrosc ;
M = zazdrosc ;
No.
```

Drzewo Genealogiczne

To jest fakt w Prologu, który opisuje relację „rodzic”. W tym przypadku:

`rodzic(jozef,jacek)` oznacza, że Józef jest rodzicem Jacka.

Fakty w Prologu są podstawowymi stwierdzeniami, które są uznawane za prawdziwe. Każdy fakt składa się z predykatu (np. `rodzic`) i argumentów (np. `jozef` i `jacek`), które stanowią dane związane z tym predykatem.

Predykaty i reguły:

```
% fakty
małżeństwo(jacek,iza).
małżeństwo(andrzej,anna).
małżeństwo(jan,krystyna).
małżeństwo(jozef,halina).
małżeństwo(cezary,cecylia).
małżeństwo(henryk,hanna).
```

W Prologu `\+` oznacza negację. Jest to operator, który sprawdza, czy wyrażenie jest fałszywe. Możesz to rozumieć jako zapytanie „Czy to nie jest prawda?”. Operator `\+` działa jak negacja logiczna w innych językach programowania.

Przykład użycia negacji:

```
małżeństwo(darek,dorota).
```

```
% dzieci(jacka i iza)
rodzic(jacek,krzys).
rodzic(iza,krzys).
rodzic(jacek,ola).
rodzic(iza,ola).
rodzic(iza,julek).
```

```
%dzieci anrzej i anna
rodzic(andrzej,jas).
rodzic(anna,jas).
```

```
% dzieci jana i krystyny
rodzic(krystyna,iza).
rodzic(krystyna,jagoda).
rodzic(krystyna,andrzej).
rodzic(krystyna,jurek).
rodzic(jan,iza).
rodzic(jan,jagoda).
```

```
rodzic(jan,andrzej).
rodzic(jan,jurek).
```

```
% dzieci cezary i cecylia
rodzic(cecylia,halina).
rodzic(cezary,halina).
```

```
% dzieci dorota i darek
rodzic(dorota,danuta).
rodzic(dorota,nadzieja).
rodzic(darek,danuta).
rodzic(jacek,nadzieja).
```

```
% dzieci jozefa i haliny
rodzic(halina,jacek).
rodzic(halina,hanna).
rodzic(halina,piotrek).
```

```
rodzic(jozef,jacek).
rodzic(jozef,hanna).
rodzic(jozef,piotrek).
```

```
rodzic(adam,julek).
```

```
kobieta(iza).
kobieta(jagoda).
kobieta(ola).
kobieta(krystyna).
kobieta(halina).
```

```
\+ rodzic(jozef, jacek).
```

To zapytanie sprawdza, czy Józef nie jest rodzicem Jacka. Jeśli fakt `rodzic(jozef, jacek)` nie jest zapisany w bazie danych, wynik będzie prawdą (ponieważ negacja fałszywego stwierdzenia daje prawdę). Jeśli taki fakt istnieje, wynik będzie fałsz.

Negacja w Prologu działa w następujący sposób:

- `\+` A będzie prawdą, jeśli A jest fałszywe.
- `\+` A będzie fałszem, jeśli A jest prawdą.

Przykłady:

- Jeśli mamy fakt `rodzic(jozef, jacek)`, zapytanie `\+ rodzic(jozef, jacek)` zwróci fałsz.
- Jeśli mamy zapytanie `\+ rodzic(krzysztof, jacek)` (które nie jest zapisane jako fakt w bazie), to zwróci prawdę.

```
kobieta(hanna).
kobieta(cecylia).
kobieta(dorota).
kobieta(anna).
kobieta(nadzieja).

%reguły

mężczyzna(X) :- \+
kobieta(X).
ojciec(X,Y) :- rodzic(X,Y),
mężczyzna(X).
matka(X,Y) :- rodzic(X,Y),
kobieta(X).
dziecko(X,Y) :- rodzic(Y,X).

wnuk(X,Y) :- dziecko(D,Y),
dziecko(X,D).

rodzeństwo_n(X,Y) :-
    matka(M,Y),
    matka(M,X),
    ojciec(O,Y),
    ojciec(O,X), X \= Y.

rodzeństwo_p(X,Y) :-
    matka(M,Y),
    matka(M,X),
    ojciec(O1,Y),
    ojciec(O2,X),
    X \= Y,
    O1 \= O2.

rodzeństwo_p(X,Y) :-
    matka(M1,Y),
    matka(M2,X),
    ojciec(O,Y),
    ojciec(O,X),
    X \= Y,
    M1 \= M2.

rodzeństwo(X,Y) :-
    rodzeństwo_n(X,Y);
    rodzeństwo_p(X,Y).

siostra(X,Y) :-
    rodzeństwo(X,Y), kobieta(X).
brat(X,Y) :-
    rodzeństwo(X,Y),
    mężczyzna(X).
```

```
mąż(X,Y) :-  
    mężczyzna(Y),  
    małżeństwo(X,Y),  
    kobieta(Y).  
  
żona(X,Y) :-  
    kobieta(X),  
    małżeństwo(X,Y),  
    mężczyzna(Y).
```

Przykładowe zapytania:

```
% Zapytania do modelu Prolog  
% Komentarze wyjaśniające, co każde zapytanie robi  
  
% Pytanie 1: Sprawdzamy, czy Jacek i Iza są małżeństwem.  
% Zapytanie sprawdza fakt w bazie danych  
małżeństwo(jacek, iza). % Oczekiwana odpowiedź: tak (True)  
  
% Pytanie 2: Sprawdzamy, kto jest ojcem Krzysia.  
% Zapytanie testuje regułę "ojciec"  
ojciec(X, krzys). % Oczekiwana odpowiedź: X = jacek  
  
% Pytanie 3: Sprawdzamy, kto jest matką Oli.  
% Zapytanie testuje regułę "matka"  
matka(X, ola). % Oczekiwana odpowiedź: X = iza  
  
% Pytanie 4: Kto jest dzieckiem Jacka?  
% Zapytanie testuje regułę "dziecko"  
dziecko(X, jacek). % Oczekiwana odpowiedź: X = krzys ; X = ola ; X =  
nadzieja  
  
% Pytanie 5: Sprawdzamy, czy Krzysiu i Ola to rodzeństwo.  
% Zapytanie testuje regułę "rodzeństwo_n" (rodzeństwo na podstawie tych  
samyh rodziców)  
rodzeństwo_n(krzys, ola). % Oczekiwana odpowiedź: tak (True)  
  
% Pytanie 6: Kto jest wnukiem Jana?  
% Zapytanie testuje regułę "wnuk"  
wnuk(X, jan). % Oczekiwana odpowiedź: X = iza ; X = jagoda ; X = andrzej ;  
X = jurek  
  
% Pytanie 7: Sprawdzamy, czy Iza i Jagoda są siostrami.  
% Zapytanie testuje regułę "siostra"  
siostra(iza, jagoda). % Oczekiwana odpowiedź: tak (True)  
  
% Pytanie 8: Kto jest mężem Anny?  
% Zapytanie testuje regułę "mąż"  
mąż(X, anna). % Oczekiwana odpowiedź: X = andrzej  
  
% Pytanie 9: Kto jest żoną Jana?
```

```
% Zapytanie testuje regułę "żona"
żona(X, jan). % Oczekiwana odpowiedź: X = krystyna

% Pytanie 10: Kto jest bratem Izy?
% Zapytanie testuje regułę "brat"
brat(X, iza). % Oczekiwana odpowiedź: X = andrzej ; X = jurek

% Pytanie 11: Kto jest ojcem Jasem?
% Zapytanie testuje regułę "ojciec"
ojciec(X, jas). % Oczekiwana odpowiedź: X = andrzej

% Pytanie 12: Sprawdzamy, czy Jacek i Halina są małżeństwem.
% Zapytanie testuje fakt w bazie danych
małżeństwo(jacek, halina). % Oczekiwana odpowiedź: nie (False)

% Pytanie 13: Kto jest ojcem Jagody?
% Zapytanie testuje regułę "ojciec"
ojciec(X, jagoda). % Oczekiwana odpowiedź: X = jan

% Pytanie 14: Kto jest matką Krystyny?
% Zapytanie testuje regułę "matka"
matka(X, krystyna). % Oczekiwana odpowiedź: brak odpowiedzi, ponieważ nie
mamy takiego faktu

% Pytanie 15: Kto jest rodzeństwem Haliny?
% Zapytanie testuje regułę "rodzeństwo"
rodzeństwo(X, halina). % Oczekiwana odpowiedź: X = cezary ; X = cecylia

% Pytanie 16: Kto jest siostrą Izy?
% Zapytanie testuje regułę "siostra"
siostra(X, iza). % Oczekiwana odpowiedź: X = jagoda
```

Zagadka kryminalna

W Prologu `\=` oznacza nierówność.

To jest operator porównania, który sprawdza, czy dwie wartości (lub zmienne) są różne.

W tym przypadku:

`X \= 0` oznacza, że `X` jest różne od 0.

```
% Fakty
osoba(tomasz, 55, stolarz).
osoba(krzysztof, 25,
piłkarz).
osoba(krzysztof, 25,
rzeźnik).
```

W Prologu `_` jest tzw. anonimową zmienną. Oznacza to, że nie interesuje nas wartość tej zmiennej i nie będziemy jej używać w dalszej części programu. Prolog przyjmuje ją, ale nie przypisuje jej żadnej konkretnej wartości.

```

osoba(piotr, 25, złodziej).
osoba(anna, 39, chirurg).

romans(anna, piotr).
romans(anna, krzysztof).
romans(agnieszka, piotr).
romans(agnieszka, tomasz).

zamordowana(agnieszka).
prawdopodobnie_zamordowana(a
gnieszka, kij_golfowy).
prawdopodobnie_zamordowana(a
gnieszka, łom).

pobrudzony(tomasz, krew).
pobrudzony(agnieszka, krew).
pobrudzony(krzysztof, krew).
pobrudzony(krzysztof,
błoto).
pobrudzony(piotr, błoto).
pobrudzony(anna, krew).

posiada(tomasz,
sztuczna_noga).
posiada(piotr, rewolwer).

podobne_obrażenia(sztuczna_n
oga, kij_golfowy).
podobne_obrażenia(noga_od_st
ołu, kij_golfowy).
podobne_obrażenia(łom,
kij_golfowy).
podobne_obrażenia(nożyczki,
nóż).
podobne_obrażenia(but_piłkar
ski, kij_golfowy).

% Fakty o płci
mężczyzna(piotr).
mężczyzna(krzysztof).
mężczyzna(tomasz).

kobieta(anna).
kobieta(agnieszka).

% Reguły
posiada(X, but_piłkarski) :-
osoba(X, _, piłkarz).
posiada(X, piłka) :-
osoba(X, _, piłkarz).
posiada(X, nóż) :- osoba(X,

```

W Prologu możesz używać `_`, gdy nie zależy ci na wynikach tej zmiennej, np. w przypadku:

```

motyw(X, zazdrość) :-
    kobieta(X),
    zamordowana(0),
    romans(0, M),
    romans(X, M),
    X \= 0.

```

W przypadku powyższym, zmienna M w regule `romans(0, M)` jest używana, ponieważ sprawdzamy `romans` między 0 a M, ale jeśli w innym przypadku nie chcemy używać jakiejś zmiennej, zapisujemy ją jako `_`:

```

romans(_, _). % przykładowy zapis,
który oznacza, że nie zależy nam na
wartościach

```

To mówi Prologowi: „Przyjmij wszystkie możliwe wartości, ale nie będziemy ich używać ani sprawdzać”.

Zatem `_` pełni rolę zmiennej, której wartości nie będziemy wykorzystywać w dalszej logice.


```
_, rzeźnik).
posiada(X, nóż) :- osoba(X,
_, chirurg).
posiada(X, nożyczki) :-
osoba(X, _, chirurg).
posiada(X, łom) :- osoba(X,
_, złodziej).
posiada(X, noga_od_stołu) :-
osoba(X, _, stolarz).

posiada(X,
narzędzie_zbrodni) :-
    posiada(X, rewolwer);
    posiada(X, nóż);
    posiada(X, kij_golfowy);
    posiada(X, nożyczki);
    posiada(X,
but_piłkarski);
    posiada(X,
noga_od_stołu);
    posiada(X,
sztuczna_noga);
    posiada(X, łom).

podejrzany(X) :-
    zamordowana(0),
prawdopodobnie_zamordowana(0
, Y),
    podobne_obrażenia(N, Y),
    posiada(X, N).

motyw(X, zazdrość) :-
    mężczyzna(X),
    zamordowana(0),
    romans(0, X).

motyw(X, zazdrość) :-
    kobieta(X),
    zamordowana(0),
    romans(0, M),
    romans(X, M),
    X \= 0.

motyw(X, pieniądze) :-
    mężczyzna(X),
    osoba(X, _, złodziej).

morderca(X) :-
    podejrzany(X),
    zamordowana(0),
    motyw(X, _),
```

```
pobrudzony(0, S),  
pobrudzony(X, S).  
  
motyw_mordercy(M) :-  
  morderca(X),  
  motyw(X, M).
```

Odpowiedz na pytania:

Kto posiada narzędzia zbrodni ?

`posiada(X, narzēdzie_zbrodni).`

Kto jest podejrzany o morderstwo?

`podejrzany(X).`

Jakie motywy zbrodni miały poszczególne osoby?

`motyw(X, M).`

Kto jest mordercā?

`morderca(X).`

Jaki motyw miał morderca?

`motyw_mordercy(M).`

From:

<https://wiki.ostrowski.net.pl/> - **Kacper's Wiki**

Permanent link:

<https://wiki.ostrowski.net.pl/doku.php?id=notatki:prolog&rev=1747167596>

Last update: **2025/05/13 22:19**